

Concept-voorstel wijziging Besluit proceskosten bestuursrecht

Beantwoording vragen Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Ter uitvoering van het regeerakkoord wordt het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand herzien. De contouren van het nieuwe stelsel zijn beschreven in de 'contourennota', een brief aan de Tweede Kamer van 9 november 2018 (Kamerstukken II 2018/19, 31753, nr. 155). De contouren zijn ontworpen op basis van vele gesprekken en sessies met partijen in en om het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. In de contourennota is een wijziging aangekondigd van het Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb), bij wijze van stok achter de deur tegen onnodig procederen door de overheid. Deze wijziging van het Bpb geeft gevolg aan een aanbeveling in het rapport *Andere tijden* van de Commissie evaluatie puntentoekenning gesubsidieerde rechtsbijstand (de commissie-Van der Meer).

2. Wie zijn betrokken?

Burgers, bestuursorganen, rechtsbijstandverleners en bestuursrechters.

3. Wat is het probleem?

Ondanks de inzet van de afgelopen jaren is er nog steeds veel te winnen in het voorkomen van juridisering en het stimuleren van informele afhandeling.

4. Wat is het doel?

Het doel is om bestuursorganen te stimuleren om juridisering te voorkomen en om een meningsverschil met een burger informeel af te handelen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het opnemen in het Bpb van een expliciete bevoegdheid van de bestuursrechter tot toekenning van een *bovenforfaitaire* vergoeding bij kennelijk onredelijk handelen van het bestuursorgaan kan bestuursorganen prikkelen om zich (nog meer) bewust te zijn van de gevolgen van hun handelen voor de burger en, indirect, ook voor de kosten van de rechtspraak en de gefinancierde rechtsbijstand voor de belastingbetaler. En de bepaling is ook een signaal naar de bestuursrechter om zijn bevoegdheden op dit gebied wat minder terughoudend en wat vaker uit eigen beweging toe te passen.

Het verhogen van de *forfaitaire* vergoeding in beroep en hoger beroep is gerechtvaardigd, omdat de huidige *forfaitaire* vergoeding in veel gevallen niet kostendekkend is. Daarnaast kan ook deze wijziging helpen om juridisering te voorkomen en informele afhandeling te stimuleren.

6. Wat is het beste instrument?

Wijziging van het Besluit proceskosten bestuursrecht is het beste instrument om het bij vraag 3 beschreven probleem op te lossen, om de bij vraag 5 aangegeven redenen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De wijzigingen leiden (verhoging van de *forfaitaire* vergoeding) of kunnen leiden (expliciete bevoegdheid van de bestuursrechter tot toekenning van een *bovenforfaitaire* vergoeding bij kennelijk onredelijk handelen van het bestuursorgaan) tot hogere proceskostenvergoedingen voor de burger die gelijk krijgt bij de bestuursrechter, en kunnen bestuursorganen prikkelen tot meer aandacht voor de belangen van de betrokken burger.